

HUIS WERK

MAGAZINE OVER JEUGDTOERISME

Driemaandelijks magazine - jaargang 11 - nummer 41
Januari - februari - maart 2016

Afgiftekantoor:
9820 Merelbeke Centrum
nr. P2A6224
VU + afzendadres:
Joris Breugelmans
Bergstraat 16
9820 Merelbeke

bpost

PB-PP
BELGIE(N)-BELGIQUE

Opvang van vluchtelingen
De waarde van bomen
Infrastructuursubsidies
Het Galjoen, huis in de kijker

Centrum voor Jeugdtoerisme vzw

diversiteit

veiligheid

duurzaamheid

gezondheid

avontuur

Dossier
RUIMTELIJKE
ORDENING - DEEL 2

INHOUDSTAFEL

- 2 **Editoriaal**
- 3 **Dossier RUIMTELIJKE ORDENING DEEL 2**
- 4 **De taskforce**
- 6 **Gemeente aan het woord**
- 8 **Provincie aan het woord**
- 10 **Uitbaters aan het woord**
- 13 **Pagina 13**
- 15 **Vraag het aan ... CJT Ondersteuning**
- 16 **Nieuwsflash**
- 18 **Huis in de kijker**
- 20 **Agenda**

Centrum voor Jeugdtoerisme^{vzw}

CJT Ondersteuning maakt deel uit van Centrum voor Jeugdtoerisme vzw (CJT), net zoals CJT Boekingscentrale en CJT Verblijfcetra. Met deze drie actiedomeinen wil CJT gepaste verblijfsmogelijkheden aanbieden aan jeugd in groepsverband.

Particulieren of verenigingen die een gebouw en/of terrein verhuren of willen verhuren aan jeugdgroepen, kunnen bij CJT Ondersteuning terecht. Zij krijgen **advies, vorming en begeleiding** omtrent erkenning, subsidies en alles wat komt kijken bij het uitbaten van een jeugdverblijf. CJT Ondersteuning verspreidt **informatie** via het tijdschrift HuisWerk en de website www.cjt.be. De website www.jeugdverblijven.be bevat ongeveer 650 jeugdverblijfcetra en kampeerterreinen en wordt onderhouden door CJT. Daarnaast verdedigt CJT Ondersteuning de **belangen van de sector** bij de overheid en andere instanties. Dit gebeurt door vertegenwoordigingswerk bij o.a. Toerisme Vlaanderen, de Afdeling Jeugd en de provincies.

EDITORIAAL

De periode van de nieuwjaarsrecepties zit er bijna op, we zijn dus nog net op tijd om jullie allen het allerbeste te wensen voor het komende jaar.

2016 wordt opnieuw een belangrijk jaar voor het jeugdtoerisme. De decreten 'toerisme voor allen' (erkenningen en infrastructuursubsidies) en 'jeugdverblijfcetra' (werkings- en personeelssubsidies) worden dit jaar geëvalueerd. Heel binnenkort lanceert de Vlaamse regering het reeds in 2014 aangekondigde masterplan bivakplaatsen. Ook het transitieplan sociaal toerisme wordt normaal gezien in het voorjaar openbaar gemaakt. Veel ambitie op het eerste zicht, maar tegelijk stellen we vast dat het budget voor infrastructuursubsidies op vijf jaar tijd meer dan gehalveerd is en de animatiesubsidies een stille dood zijn gestorven. En ondanks het toenemende aantal aanvragen zijn de middelen voor werkings- en personeelssubsidies al jarenlang bevroren, waardoor de coëfficiënt van de werkingssubsidie gezakt is tot een fractie van wat het ooit geweest is.

"Decreten hervormen en ambitieuze plannen schrijven is één, er middelen tegenover stellen om ze te realiseren is twee."

Decreten hervormen en ambitieuze plannen schrijven is één, er middelen tegenover stellen om ze te realiseren is twee. Sinds 2004 is o.m. via Vlaamse impulsen een grote inhaalbeweging gerealiseerd, het zou jammer zijn als de kwaliteit en de diversiteit van het bestaande aanbod de komende jaren weer achteruit gaan of dat er geen middelen zouden zijn om op nieuwe noden in te spelen. In tijden van besparingen wordt dit voor het Vlaamse jeugdtoerisme de grote uitdaging voor de komende jaren, zeker als je weet dat er elk jaar kinderen bij komen in Vlaanderen.

In dit HuisWerknummer kan je ondertussen het vervolg lezen op ons dossier ruimtelijke ordening. Voor "huis in de kijker" trokken we naar de kust, meer bepaald Het Galjoen in De Haan. En uiteraard mogen ook de pagina's met weetjes en actualiteit niet ontbreken.

Veel leesplezier!

Frederik Vercammen

COLOFON

VASTE MEDEWERKERS

Luc De Coninck
Maarten Dekoninck
Peter Landsheere
Anne Marie Laureys
Erwin Stessens
Piet Termont
William Van Hecke
Frederik Vercammen
Dora Wagemans

WERKTEN NOG MEE
AAN DIT NUMMER
Karel De Decker
Mia Lammens

VORMGEVING

IO - Els De Pauw

COVERFOTO

De Bosgeus

DRUK

Nevelland, Nevele

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER

Joris Breugelmanns
Bergstraat 16
9820 Merelbeke

REDACTIEADRES

Bergstraat 16
9820 Merelbeke
Tel.: 09/210.57.75
Fax: 09/210.57.80
E-mail: ondersteuning@cjt.be

HuisWerk is een publicatie van Centrum voor Jeugdtoerisme vzw

HuisWerk werd gedrukt op gerecycleerd chloorvrij papier.

DOSSIER RUIMTELIJKE ORDENING DEEL 2

In dit HuisWerksnummer gaan we verder met het thema van vorig nummer: ruimtelijke ordening. Toen gingen we in op het wetgevend kader, in dit nummer kijken we vooral naar de praktijk. Op Vlaams niveau is al sinds 2007 een taskforce actief, we overlopen de werkzaamheden van deze vergadering. Daarnaast laten we gemeenten en provincies

aan het woord (want zij zijn voor de meeste uitbaters het aangewezen niveau om hun stedenbouwkundige vragen te beantwoorden). En we eindigen met een viertal uitbaters die vertellen wat zij wel en niet gedaan kregen de voorbije jaren.

De taskforce

Jeugdverblijven en ruimtelijke ordening ... het is niet altijd een geslaagd huwelijk geweest doorheen de jaren. Dat zorgde voor heel wat problemen op het terrein: een onzekere juridische situatie, geen mogelijkheid om noodzakelijke aanpassingen te doen tot en met stopzetting van de activiteiten. Daarom beslisten beleidsmakers een tiental jaar geleden om rond dit thema te gaan werken.

2006 – RESOLUTIE IN HET VLAAMS PARLEMENT

Op 24 mei 2006 wordt in het Vlaams parlement een resolutie gestemd “betreffende het voortbestaan van kampplaatsen”. Met zo’n resolutie geeft het parlement de opdracht aan de regering om een bepaalde problematiek aan te pakken. Concreet spreekt de resolutie over vier opdrachten:

1. De problematiek van zonevrije jeugdkampplaatsen moet aangepakt worden door zowel het gemeentelijke, provinciale als Vlaamse niveau. Vertegenwoordigers van kinderen en jongeren moeten betrokken worden bij het ruimtelijk beleid. In verblijfsrecreatieve zones moet er voldoende ruimte voorzien worden voor jeugdverblijfcentra.
2. We moeten zicht krijgen op alle bestaande regelgeving met een impact op jeugdkampen, om zo de administratieve last te verminderen, zowel voor jeugdgroepen als voor uitbaters.
3. De hoeveelheid, kwaliteit en diversiteit van het aanbod aan jeugdverblijfsinfrastructuur moet versterkt worden. Daarvoor moet ook voldoende budget voorzien worden.
4. Er wordt een rondetafel georganiseerd om een toekomstgerichte visie op kamp-

plaatsen te ontwikkelen. Daarop worden alle betrokken sectoren, gemeenten, provincies, administraties en ministers bevoegd voor ruimtelijke ordening, jeugd, toerisme, leefmilieu, landbouw en platteland uitgenodigd.

2007 – RONDETAfel MET VIJF MINISTERS

Op 2 juli 2007 vindt een rondetafel plaats, met de ministers Van Mechelen (ruimtelijke ordening), Anciaux (jeugd), Bourgeois (toerisme), Crevits (natuur) en Peeters (landbouw). Op deze conferentie worden vooral de problemen van de zonevrije jeugdverblijven besproken. CJT overloopt er ook de andere regelgeving waarmee de jeugdtoeristische sector worstelt.

Een concrete uitloper van de rondetafel is de oprichting van een taskforce jeugdverblijven. Deze taskforce krijgt als opdracht een integrale aanpak uit te werken voor alle mogelijke problemen waar jeugdverblijven mee geconfronteerd worden en is tot op vandaag actief. De taskforce is samengesteld uit vertegenwoordigers van administratie en kabinetten (toerisme, jeugd, ruimtelijke ordening, natuur en landbouw), CJT, VVJ (Vereniging Vlaamse Jeugddiensten), VVP (Vereniging van de Vlaamse Provincies), VVSG (Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten) en De Ambrassade (steunpunt voor jeugdwerk en jeugdbeleid).

2008 – INVENTARISATIE VAN ALLE JEUGDVERBLIJVEN

Al snel werd binnen de taskforce duidelijk dat stedenbouwkundige en ruimtelijke problemen voor heel wat jeugdverblijfcentra een hypotheek legden op hun toekomst. Maar hoe groot was het probleem eigenlijk? Er waren cijfers nodig en daarom stelde Toerisme Vlaanderen een studie bureau aan om alle bestaande jeugdverblijven te inventariseren. Elk jeugdverblijf kreeg een plaatsbezoek en daarbij werd geval per geval bekeken of de stedenbouwkundige vergunning in orde is (constructie en functie) en of het jeugdverblijf al dan niet zonevrij is.

De cijfers waren confronterend: zie tabel onderaan deze pagina. Drie kwart van de jeugdverblijven waren niet correct vergund en/of lagen zonevrij. Werk aan de winkel dus!

2010 – HET ACTIEPLAN

De Vlaamse verkiezingen en enkele kabinetswissels vertraagden het proces van de taskforce, maar uiteindelijk keurde de Vlaamse regering op 23 juli 2010 een actieplan goed. Het plan bevat een opsomming van gerealiseerde, lopende en nog op te starten acties. De acties gaan over verschillende thema’s zoals mobiliteit, geluidshinder, afval, kampvuur enz., maar het centrale thema is ruimtelijke ordening.

We overlopen hiernaast de belangrijkste (ruimtelijke) acties en wat er sindsdien al dan niet rond gedaan is.

2008

	Stedenbouwkundig vergund		Niet (volledig) stedenbouwkundig vergund	
Zone-eigen	119	24 %	150	31 %
(Gedeeltelijk) zonevrij	98	20 %	120	25 %

ACTIE	UITGEVOERD?
Er wordt een ruimtelijk afwegingskader voor zonevreemde jeugdverblijven opgesteld. Dit bevat richtlijnen wanneer een planningsinitiatief (bijv. RUP) nodig is.	De Vlaamse regering keurt in 2013 een plan van aanpak en een afwegingskader goed voor zonevreemde jeugdverblijven.
Er wordt een bevoegdheidsverdeling opgesteld, zodat duidelijk is welk niveau (Vlaanderen, provincie, gemeente) planningsinitiatieven dient op te nemen.	In 2013 beslist de Vlaamse regering dat het Vlaams niveau slechts in een beperkt aantal gevallen zelf voor een RUP zorgt, bevoegdheid wordt in de eerste plaats bij gemeente en provincie gelegd. Enkel de jeugdverblijven die gelegen zijn in het VEN (Vlaamse Ecologisch Netwerk) zullen worden aangepakt op Vlaams niveau.
Er worden stimulerende maatregelen genomen om gemeenten en provincies aan te zetten tot het maken van een RUP.	Gemeenten kunnen beroep doen op bestaande reglementering: daarin is een subsidie van 5 000 euro voorzien voor het opstellen van een sectoraal RUP voor jeugdinfrastructuur. Voor provincies is niets voorzien. Omwille van besparingen is extra financiële ondersteuning niet mogelijk.
Binnen de grenzen van de huidige regelgeving ruimtelijke ordening wordt gezocht naar oplossingen.	Een functiewijziging blijkt niet nodig te zijn voor vergunde gebouwen die minder dan 90 dagen per jaar gebruikt worden als jeugdverblijf. Daarnaast worden jeugdverblijven sinds 2013 niet zonevreemd beschouwd als ze gelegen zijn in zone voor openbaar nut. Ten slotte kunnen ook kleine wijzigingen aangebracht worden aan zonevreemde jeugdverblijven, maar enkel als deze erkend zijn als jeugdverblijf volgens het 'toerisme voor allen'-decreet. Dit geldt echter niet voor jeugdverblijven gelegen in kwetsbaar gebied.
Jeugdverblijven worden begeleid om zich in orde te stellen met de vergunningsplicht.	Met een gericht schrijven worden heel wat uitbaters geïnformeerd. Heel wat uitbaters komen langs op zitdagen, georganiseerd in 2013 door Toerisme Vlaanderen en CJT.
Er wordt een beleid uitgewerkt om een nieuw aanbod aan jeugdverblijven te creëren.	Omwille van besparingen subsidieert Toerisme Vlaanderen geen nieuwbouwprojecten meer. N.a.v. het masterplan bivakplaatsen (gepland voor 2016) kan er misschien opnieuw gericht geïnvesteerd worden.

2015 – STAND VAN ZAKEN

Het aantal jeugdverblijfcentra dat niet vergund en/of zonevreemd is, daalde spectaculair op zeven jaar tijd: zie tabel hieronder. De taskforce heeft daar zeker een rol in gespeeld, want:

- Regelgeving werd op een aantal vlakken versoepeld of eenduidiger geïnterpreteerd.
- Heel wat jeugdlokalen die minder dan 90 dagen per jaar verhuren als jeugdverblijf, konden zich op die manier stedenbouwkundig in orde stellen met de functie.

- Een aantal uitbaters werd gestimuleerd om zich als "vergund geacht" te laten registreren (bijv. indien de gebouwen dateren van voor de inwerkingtreding van het gewestplan in de jaren '70 of er een verblijfsfunctie was sinds 1984).
- Een aantal gemeenten werd aangespoord om een RUP op te stellen en zo jeugdverblijven zone-eigen te maken.
- De werking van een aantal jeugdverblijven is stopgezet en daar spelen stedenbouwkundige problemen helaas soms ook een rol. Een aantal 'probleemgevallen' verdwijnt zo uit de statistieken.

2015	Stedenbouwkundig vergund		Niet (volledig) stedenbouwkundig vergund	
	Aantal	%	Aantal	%
Zone-eigen	307	57 %	69	13 %
(Gedeeltelijk) zonevreemd	120	23 %	39	7 %

Gemeente aan het woord

Carlo Gelissen: "Het opstellen van het RUP was best wel een slopend proces."

In 2010 werd in Maaseik een ruimtelijk uitvoeringsplan (RUP) goedgekeurd voor zonevreemde jeugdlogies. We vroegen aan Toon Geusens (dienst ruimte) en Carlo Gelissen (dienst maatschappelijke integratie) hoe dit tot stand is gekomen.

Tot 2010 bevonden zich heel wat zonevreemde jeugdverblijven en kampeerreinen op het grondgebied van Maaseik. Hoe is het zover gekomen?

Toon: Dat heeft in eerste instantie natuurlijk te maken met het feit dat deze streek erg landelijk is. Daarom waren hier historisch veel terreinen voorradig om jeugdgroepen te ontvangen. Bij het opmaken van het gewestplan eind jaren '70 werden deze terreinen meestal ingekleurd als landbouw-, bos- of natuurgebied, omdat dit ook hun hoofdbestemming was als de groepen er niet waren.

Waarom wilde de stad Maaseik dit probleem aanpakken?

Toon: De zonevreemde problematiek zorgde voor rechtsonzekerheid bij heel wat uitbaters. Kon hun voorbestaan op lange termijn gegarandeerd worden? Konden ze nog verbouwingswerken doen? Zolang de jeugdlogies zonevreemd bleven, legde dit een grote hypotheek op hun toekomst.

Van de achttien jeugdverblijven en terreinen die toen werden opgelijst, bleken er slechts een handvol zone-eigen te liggen, in woongebied en recreatiegebied. De grote meerderheid lag effectief zonevreemd, vooral dan in natuurgebied en landbouwgebied. Een oplossing drong zich dus op.

Een ruimtelijk uitvoeringsplan (RUP) was nodig?

Toon: De realiteit is dat een 'zachte' functie zoals jeugdtoerisme minder aandacht krijgt in vergelijking met andere functies zoals landbouw en natuur, die zich gesteund weten door sterke lobbyverenigingen. Toch weten we allemaal dat het buitengebied ideaal is om kampen te laten plaatsvinden. In de ideale wereld zouden we dit met gezond verstand moeten kunnen realiseren, maar we leven helaas in een land van regelneefjes. We zijn daarom inderdaad verplicht om tijd en middelen te investeren in een RUP, waarvan we vaak op voorhand al weten wat de uitkomst zal zijn.

Ook de provincie Limburg werd betrokken bij het proces?

Carlo: Meer zelfs, eigenlijk is het de provincie die de aanzet heeft gegeven en ook een deel van de kosten voor zijn rekening heeft genomen. Ze wilden graag Maaseik als pilootproject opnemen. Zo kon men onderzoeken hoe het probleem van zonevreemde jeugdlogies kon opgelost worden, ook in de rest van de provincie.

Toon Geusens: "In de ideale wereld zouden we dit met gezond verstand moeten kunnen oplossen."

Toon: Tegelijk konden we in Maaseik voortbouwen op het gemeentelijk structuurplan dat werd goedgekeurd in 2006.

In dit structuurplan werden de jeugdverblijven en kampeerterrijnen onderverdeeld in drie categorieën: uitbreiden, verder zetten en herlokaliseren. Op basis waarvan gebeurde dit?

Toon: Dit gebeurde op basis van de mogelijke impact op hun omgeving. Ook voor het RUP zelf werden vier soorten criteria in overweging genomen. Wat is het belang voor het jeugdtoerisme? Wat is de juridisch-planologische toestand (bijv. zonevreed of niet, bouwovertrengingen of niet)? Wat is structureel-ruimtelijk van toepassing? En ten slotte: wat is de impact op de omgeving?

Op welke manier zijn uitbaters betrokken bij dit proces?

Carlo: De uitbaters hebben zeer veel vergaderd in die periode en het was best wel een slopend proces, al was het maar omdat men vond dat het niet snel genoeg vooruit ging. Er moesten heel wat verschillende diensten betrokken worden in het proces. Het was dus vaak al een huzarenstukje om een vergadermoment te vinden dat voor iedereen paste.

Toon: Het zwaartepunt lag tussen het najaar 2005 en het najaar 2006, toen werd hard gewerkt aan een afwegingskader. Provincie Limburg, stad Maaseik en het studie bureau waren hierbij betrokken en vooral in die fase vond er ook een regelmatige terugkoppeling plaats naar de uitbaters. Het was immers de bedoeling dat de oefening in Maaseik nadien ook in andere Limburgse gemeentes zou kunnen worden overgedaan.

Is er nadien nog iets gebeurd met het afwegingskader?

Toon: De uiteindelijke bedoeling van de provincie was om, op basis van de ervaringen in Maaseik, tot een provinciale verordening te komen. In functie daarvan heeft het provinciebestuur ook een groot gedeelte van het RUP in Maaseik gesubsidieerd. De provinciale verordening is er echter nooit gekomen.

Zijn met dit RUP alle verzuchtingen van uitbaters weggewerkt?

Toon: Door het RUP zijn in ieder geval een aantal jeugdverblijfcetra niet langer zonevreed. Zij liggen voortaan in recreatiegebied. Op die manier is ook een juridisch kader gecreerd waardoor deze uitbaters in de toekomst stedenbouwkundige vergunningen kunnen aanvragen.

Carlo: We merken toch een grote tevredenheid bij de betrokken uitbaters. Vanuit de stad beleggen we twee maal per jaar een vergadering en die momenten verlopen nu een stuk aangenamer. We hebben opnieuw meer tijd om allerhande praktische zaken aan te pakken, zoals afval, kampvuur en geluidsoverlast.

.....
*“Slechts één zaak telt,
nl. dat de uitbaters geholpen worden.”*
.....

Provincie aan het woord

Ook provincies kunnen een belangrijke rol spelen in de stedenbouwkundige problematiek van jeugdlogies. We vroegen aan Franky De Block (gedeputeerde ruimtelijke ordening in West-Vlaanderen) wat zijn provincie onderneemt.

Op het grondgebied van de provincie West-Vlaanderen liggen enkele tientallen zonevreemde jeugdverblijfcentra. Wat kan de provincie voor hen betekenen?

We volgen al enkele jaren de werkzaamheden van de Vlaamse taskforce op. Toen in juni 2013 de Vlaamse regering het actieplan voor de zonevreemde jeugdverblijven goedkeurde, zijn we in actie geschoten. We kwamen tot de conclusie dat onze provincie negentien locaties met één of meerdere zonevreemd gelegen jeugdverblijven telde. Daarvan nemen we uiteindelijk vier jeugdverblijven mee in een provinciaal RUP.

Vier op negentien lijkt niet veel. Op basis waarvan wordt beslist om een jeugdverblijfcentrum al dan niet mee op te nemen in een provinciaal RUP?

Dit hebben we geval per geval bekeken. Eén jeugdverblijf ligt in VEN-gebied (Vlaams Ecologisch Netwerk) en daarvoor neemt het Vlaamse niveau momenteel een planinitiatief. Een tweede jeugdverblijf is gelegen op een locatie beschermd door het duinendecreet, voor hen kunnen we helaas niets doen. Dan zijn er een achttal jeugdverblijven gelegen in landbouwgebied en gekoppeld aan een landbouwbedrijf: voor hen zijn er in de regelgeving al een aantal mogelijkheden voorzien, ook al blijven ze zonevreemd. Voor een drietal jeugdverblijven die tegelijk jeugdlokaal zijn, verwijzen we naar de gemeente, aangezien de hoofdfunctie van de gebouwen daar de werking van een plaatselijke jeugdbeweging betreft.

Bij twee jeugdverblijven blijkt de gemeente ondertussen zelf reeds bezig met een planinitiatief. Zo blijven er uiteindelijk vier jeugdverblijven over, gelegen in Brugge, Oostende, Bredene en Kortrijk, waarvoor we als provincie onze verantwoordelijkheid opnemen.

De provincie stelt dus een RUP op voor vier jeugdverblijfcentra. Hoe verloopt dit proces?

Voor de duidelijkheid: we stellen eigenlijk vier afzonderlijke RUP's op. Dat heeft als voordeel dat er geen vertraging optreedt voor de anderen, als er bij één van de vier jeugdverblijven een probleem zou opduiken. Wat de timing betreft, zijn de plenaire vergaderingen met het Vlaamse niveau en de betrokken gemeenten achter de rug. Begin 2016 kan een ontwerpplan naar de provincieraad en bedoeling is dat voor de zomer het openbaar onderzoek kan plaatsvinden. Dan moeten eventuele bezwaren worden verzameld en uiteindelijk moet de provincieraad een beslissing nemen, we gaan er van uit dat dit alles eind 2016 rond is. Enkel voor het jeugdverblijf in Bredene zal de procedure nog iets langer duren, omdat het daar om een beschermd gebouw gaat en we dus ook de mensen van onroerend erfgoed moeten betrekken.

Jullie vonden het als provincie wel belangrijk om verantwoordelijkheid op te nemen in dit dossier?

In West-Vlaanderen pakken we de zaken graag aan. Je kan eindeloos palaveren of dit nu een bevoegdheid is van Vlaanderen, provincie of gemeente, maar uiteindelijk is er slechts één zaak die telt, nl. dat de uitbaters van de jeugdverblijfcentra geholpen worden. Daarom bekijken we dit pragmatisch. Als wij ons steentje kunnen bijdragen als provincie, waarom zouden we dit dan

niet doen? Bovendien hebben we ook het voordeel dat onze dienst ruimtelijke planning zelf de RUP's opstelt en dus geen externe studiebureaus hoeft in te schakelen. Dit gaat vlotter, want er is rechtstreeks overleg met de uitbaters, en het is goedkoper. Voor gemeenten is dat helaas een stuk moeilijker, hun stedenbouwkundige dienst telt daarvoor te weinig mankracht, waardoor ze wel verplicht zijn om studiebureaus onder de arm te nemen.

Plant de provincie in de toekomst nog andere initiatieven om de jeugdverblijfcentra en kampeerterreinen te ondersteunen in hun werking?

Het is zo dat de provincie zich binnenkort enkel nog mag inlaten met grondgebonden materies. Dat beperkt uiteraard onze armslag. Momenteel zijn er dan ook geen concrete plannen, wel bekijken we graag wat mogelijk is als er initiatieven van onderuit ontstaan die bij de provincie komen aankloppen.

Uitbaters aan het woord

JEUGDVERBLIJF X IN Y*

(uitbater verkiest een anonieme getuigenis)

Op een domein van 4 hectare ligt jeugdverblijf X met kampeerterrein. Het jeugdverblijf werd in meerdere fases gebouwd. De oprichting van het hoofdgebouw dateert van voor 1962, de uitbreiding gebeurde in verschillende stappen, waarvan de laatste dateert van 2011. Het jeugdverblijf ligt in woongebied en is dus zone-eigen. Voor alle uitbreidingen werden vergunningen afgeleverd. Het kampeerterrein met bijhorend sanitair blok ligt in een zone voor dagrecreatie. Zolang er niet meer dan 90 dagen gekampeerd wordt, is hier geen vuiltje aan de lucht. Wel is er een probleem met het sanitaire blok op het kampeerterrein. Dit werd uitgebreid zonder vergunning, waardoor een regularisatie noodzakelijk is. Voor de volledige site wordt nu een RUP opgesteld.

Waarom wordt voor het domein een RUP opgesteld?

Voor het jeugdverblijf is er in principe geen RUP nodig, maar het sanitair blok kunnen we enkel laten regulariseren als dat gedeelte van het terrein herbestemd wordt via een RUP. Daarnaast willen we als welzijnsorganisatie en eigenaar van het domein de site in de toekomst verder ontwikkelen.

Wat zijn dan precies de plannen?

Voor ons is het belangrijk dat in het RUP een bijkomend gebied wordt gerealiseerd, nl. een zone voor openbaar nut, zodat we naast het jeugdverblijf en kampeerterrein

ook nog andere sociale initiatieven kunnen realiseren.

Wordt het RUP enkel opgesteld voor jullie domein?

Een gemeente start niet zomaar een RUP op. Er zijn nog domeinen die in hetzelfde RUP worden opgenomen. Het is dus vaak een samenloop van omstandigheden die zorgt voor een stroomversnelling.

Hoe verloopt het opstellen van een RUP?

Eerst was er een informeel overleg met de burgemeester. Daarna volgde een voorstelling op het schepencollege en een overleg met de stedenbouwkundige ambtenaar. Daar wordt een visie ontwikkeld die de zienswijze van het schepencollege en de eigen doelstellingen verzoent.

Werd de buurt geïnformeerd?

Jawel, voor de opstart van de procedure werd een toelichting gegeven aan het bestuur van het buurtcomité en werd er een buurtvergadering georganiseerd. Op deze vergadering gaven we toelichting over onze plannen en gaf de schepen van ruimtelijke ordening uitleg over de procedure van een RUP. Er was veel interesse van de omwonenden. Zij konden tijdens deze vergadering uiteraard ook opmerkingen geven en vragen stellen.

Welke instanties worden er nog bij een RUP betrokken?

Na onze inbreng op lokaal niveau had onze stedenbouwkundige voorbesprekingen met andere instanties, zoals de

provinciale overheid en het Agentschap Natuur en Bos.

Werd je over die voorbesprekingen geïnformeerd?

We waren op voorhand ingelicht wanneer de voorbesprekingen plaatsvonden. Op een formele terugkoppeling hebben we enkele maanden moeten wachten.

Hoe ver staat het dossier ondertussen?

Voor een derde domein opgenomen in hetzelfde RUP moet landbouwzone omgezet worden in zone dagrecreatie en hiervoor worden compensaties geëist, wat zorgt voor vertraging. Gelukkig besliste het schepencollege onlangs om samen te werken met een studiebureau dat ervaring heeft met dergelijke dossiers. We schatten de kansen op een goede voortgang hierdoor opnieuw hoger in.

Wat volgt er na invoering van het RUP?

Op dit moment ligt de focus op de verwezenlijking van het RUP, maar het spreekt voor zich dat we daarna de nodige stappen zullen zetten voor de regularisatie van het volledige sanitaire blok. Pas dan is stedenbouwkundig alles in kunnen en kruiken.

Jeugdtoerisme is voor jullie organisatie geen hoofdactiviteit. Zullen het jeugdverblijf en kampeerterrein op langere termijn wel blijven bestaan?

Daar is geen twijfel over. Het voortbestaan van het jeugdverblijf en kampeerterrein is één van de garanties die we aan de gemeente geven om de zone van openbaar nut te verantwoorden.

KAMPHUIS PAX IN LILLE

Kamphuis Pax is een jeugdverblijf type C in de Antwerpse Kempen. Binnen kunnen 78 personen overnachten, in tenten kan deze capaciteit nog uitgebreid worden met 40 personen. In tenten slapen kan wel pas nadat de volledige binnenruimte van het jeugdverblijf werd benut. Aan het woord is William Reyns, verantwoordelijke voor het dagelijkse beheer.

Wat is de geschiedenis van Kamphuis Pax?

Het gebouw was oorspronkelijk een verblijfplaats voor zieke kinderen uit de stad, maar werd in 1940 een jeugdverblijf. Hiervoor werd in 1940 een vzw opgericht.

Als het jeugdverblijf bestaat sinds 1940, waarom werd er dan een RUP opgesteld?

Ons jeugdverblijf was vergund, maar lag in bosgebied en dus zonevreemd, waardoor we aan het gebouw structureel niets konden wijzigen. En dat was in 2007 plots noodzakelijk.

Wat moest er dan gebeuren?

In 2007 hadden we een nieuw brandveiligheidsattest nodig, maar de ramen werden niet meer als nooduitgang beschouwd. Het gevolg laat zich raden, er was een

nieuwe nooduitgang nodig, maar dit kon niet gerealiseerd worden zonder stedenbouwkundige vergunning.

Hoe is dit opgelost?

In afwachting van een RUP werd een nooduitgang voorzien zonder stedenbouwkundige vergunning.

Is er ondertussen een RUP opgesteld?

Gelukkig wel. In 2009 kregen we de vraag van de gemeente of we mee op de kar wilden springen met andere verenigingen die eveneens zonevreemd lagen en een RUP nodig hadden voor het realiseren van hun bouwplannen. Op die vraag hebben we uiteraard ja gezegd, al werden we gevraagd om mee het RUP te financieren en was het prijskaartje van 3 388 euro niet min. Maar goed, enkel zo konden we de toekomst van het jeugdverblijf veilig stellen. Vandaag liggen we in recreatiegebied en hebben we wel de mogelijkheid om verbouwingen te laten vergunnen.

Hoe is het proces precies verlopen?

Studiebureau Soesma had een voorstudie gemaakt en een plan tijdens een inspraakvergadering op tafel gelegd. Daarop konden we onze bemerkingen doorgeven. In 2010 werd het plan dan gefinaliseerd en werd het RUP met goedkeuring van de gemeente aangepast.

Twee kanttekeningen

Zou Kamphuis Pax vandaag, ondanks de zonevreemdheid, voor de nooduitgang een stedenbouwkundige vergunning kunnen verkrijgen? Zonevreedde jeugdverblijven kunnen nl. sinds 2011, omwille van "infrastructurele noden voor de werking van een door Toerisme Vlaanderen erkend jeugdverblijf", aanpassingen doen aan hun gebouw. Infrastructurele noden kunnen bijv. betrekking hebben op verbouwingen die noodzakelijk zijn om aan andere wettelijke normen te voldoen (brandveiligheid, toegankelijkheid, legionella ...). Het gebouw moet wel (hoofdzakelijk) vergund en niet verkrot zijn. Zonevreedde jeugdverblijven gelegen in ruimtelijk kwetsbaar gebied of (dag)recreatiegebied kunnen van deze uitbreidingsmogelijkheid niet genieten.

Toegepast op Kamphuis Pax: het plaatsen van een nieuwe nooduitgang is het soort werken dat hier wordt bedoeld, maar omdat bosgebied ruimtelijk kwetsbaar gebied is, zou deze mogelijkheid uit 2011 toch geen uitweg hebben geboden voor Kamphuis Pax.

Kamphuis Pax werd door de gemeente verplicht om het RUP mee te financieren. Dit is zeker niet de gebruikelijke manier van werken.

CHIRO KETEN LINT

De jeugdlokalen van Chiro Keten Lint zijn door Toerisme Vlaanderen erkend als jeugdverblijf type A en bieden een capaciteit van 60 personen. Aan het woord is Stefaan van Daele, beheerder van de vzw.

Wanneer werden de lokalen gebouwd?

De lokalen werden in 2001 gebouwd in een gebied voor dagrecreatie. In 2003 zijn we gestart met de verhuur als jeugdverblijf.

Een gebied voor dagrecreatie is voor een jeugdverblijf toch zonevreemd?

Er moet inderdaad een onderscheid gemaakt worden tussen de functie jeugdlokaal en jeugdverblijf. Voor het jeugdlokaal liggen we zone-eigen, voor het jeugdverblijf liggen we zonevreemd. De functie jeugdlokaal is vergund, de functie jeugdverblijf niet.

Kan je dan wel verhuren als jeugdverblijf?

Ja. Omdat het jeugdlokaal vergund is, kunnen we ook verhuren als jeugdverblijf. Maar er is wel één beperking: we mogen niet meer dan 90 dagen verhuren om in orde te blijven met onze vergunning.

Zijn er plannen om het jeugdlokaal ook als jeugdverblijf te vergunnen?

Nee. Voor een ruimtelijk uitvoeringsplan (RUP) zijn we geen vragende partij, want dit heb je nodig om van een gebied voor dagrecreatie een gebied van verblijfsrecreatie te maken. De prioriteit blijft de plaatselijke Chirowerking. De verhuur zorgt voor wat bijkomende financiële middelen, maar blijft bijkomstig. We hebben dus geen ambitie om meer dan 90 dagen te verhuren op jaarbasis.

CHIROLOKALEN BRANST

In de jeugdlokalen van Chiro Branst kunnen maximum 45 personen overnachten. Toerisme Vlaanderen erkende de lokalen als jeugdverblijf type A. Aan het woord is Ivan Verbiest, voorzitter van de vzw

Wanneer werden de lokalen gebouwd?

In 2005 werden onze lokalen gebouwd, in februari 2006 zijn we gestart met de verhuur. We liggen ook zone-eigen, want de lokalen zijn gelegen in gebied voor gemeenschapsvoorzieningen en openbaar nut.

De lokalen zijn ook vergund voor beide functies jeugdlokaal en jeugdverblijf?

Dat dachten we, maar nu blijkt er toch een probleem, meer bepaald bij de functie jeugdverblijf, die ontbreekt in de stedenbouwkundige vergunning. Blijkbaar zijn we enkel vergund als jeugdlokaal en fietsenberging.

Wanneer heb je dit probleem ontdekt?

Toen ik van Toerisme Vlaanderen, CJT Ondersteuning en de provinciale jeugddienst een uitnodiging kreeg voor een informatieve zitdag over de stedenbouwkundige vergunningsproblematiek van ons jeugdverblijf.

Welke stappen heb je toen gezet?

Na deze zitdagen heb ik contact opgenomen met onze gemeentelijke dienst ruimtelijke ordening. Het nieuws dat ons jeugdverblijf niet correct vergund was, was ook voor deze dienst een verrassing.

Is de functie jeugdverblijf nu toegevoegd aan de vergunning?

Neen. Na de vaststelling is het proces doodgebloed. We hebben zelf niets meer ondernomen en ook vanuit de dienst ruimtelijke ordening hebben we niets meer vernomen. Maar na dit interview maken we er opnieuw werk van.

HUIS WERK 42

In april verschijnt HuisWerk 42, met daarin een dossier over diversiteit.

Meer bepaald zoomen we in op jeugdgroepen die werken met allochtone kinderen en jongeren, vaak groepen die we minder goed bereiken. Hoe is hun werking opgebouwd? Wat is hun mening over meerdaagse verblijven? Welke drempels ervaren zij?

Heb je zelf nog goede suggesties of tips of wil je reageren op dit thema, dan kan dat via het forum van www.cjt.be/ondersteuning of door te mailen naar ondersteuning@cjt.be. Zo wordt HuisWerk niet alleen een magazine voor uitbaters, maar ook door uitbaters.

Wie trouwens iets extra wil doen, is steeds welkom op de redactievergadering van HuisWerk. We komen ongeveer tweemaandelijks samen. Geïnteresseerden kunnen contact opnemen via ondersteuning@cjt.be of tel. 09/210.57.75.

Vluchtelingen in jeugdverblijven

De oproep om onderdak te bieden aan vluchtelingen, viel bij verschillende uitbaters niet in dovemansoren. Zo ook bij Tim Buyse (De Horizon in Bredene) en Ilse Janssens, Toon Scheirlinck en Veerle Van Hoecke (Heidepark in Waasmunster).

Jeugdverblijf De Horizon telt 6 type C-entiteiten en heeft een totale binnencapaciteit van maar liefst 471 personen. Heidepark, eveneens type C, biedt onderdak aan 117 personen. Beide verblijven zijn te boeken in zowel zelfkook als volpension.

Hadden jullie plaats om oorlogsvluchtelingen op te vangen?

Tim: In de wintermaanden staan traditioneel enkele van onze gebouwen leeg. Daarom werd er beslist van 5 november tot 26 december vluchtelingen op te vangen. Daarna was het jeugdverblijf opnieuw voor korte tijd volzet.

Ilse: Voor ons geldt hetzelfde. Onze gebouwen waren beschikbaar van 30 november tot 5 januari.

Hoe kwamen de vluchtelingen bij jullie terecht?

Tim: De vluchtelingen werden doorgestuurd via Fedasil, waarmee we een samenwerkingsovereenkomst hebben afgesloten.

Ilse: Wij hadden half september zelf contact opgenomen met Vluchtelingenwerk Vlaanderen, maar deze organisatie was niet geïnteresseerd in ons aanbod. Wat later volgde dan de vraag van Fedasil die wel vluchtelingen bij ons wilde onderbrengen.

Hoeveel vluchtelingen verbleven er dan precies bij jullie?

Tim: Dat schommelde tussen de 200 en 250.

Ilse: Wij kenden een moeizame start. Op 7 december kwamen de eerste 16 vluchtelingen. Toen er een overeenkomst was met het Rode Kruis, verhoogde dat al snel tot 57, tot we op 15 december ons maximum van 100 personen bereikten.

Hoe ziet zo'n samenwerkingsovereenkomst er precies uit?

Tim: Voor de huur van de gebouwen werd er per nacht een all-in prijs vastgelegd. Voor de maaltijden werd de kostprijs opgesplitst in een forfaitaire dagvergoeding voor de opstart van de keuken en een bedrag per aangeboden maaltijd.

Ilse: Wij bieden enkel het gebouw met conciërge aan. Voor de maaltijden staat een externe partner in. De personeelsleden die voor ons in de keuken werken, zijn geen seizoenarbeiders, waardoor het organisatorisch onmogelijk was.

De verhuur in de wintermaanden is wellicht een financiële meevaller, niet?

Tim: Door de verhuur dalen inderdaad de vaste kosten, maar we hebben de keuze absoluut niet gemaakt uit winstbejag.

Ilse: Het feit dat het gebouw gebruikt wordt in de wintermaanden, is een goede zaak. Aangezien wij enkel de infrastructuur aanbieden, zouden wij niet echt spreken van een financiële meevaller. Dit is inderdaad niet het idee waarom we onderdak bieden.

Is Fedasil een goede betaler?

Tim: Nog voor de eerste vluchteling komt, kan je aan Fedasil een voorschot vragen tot 25 %, maar dit hebben wij niet gevraagd. Contractueel werd er wel vastgelegd dat de prestaties wekelijks zouden gefactureerd worden.

Is alles vlot verlopen?

Tim: Ja, in tegenstelling tot wat we soms gewoon zijn van overheidsinstellingen, verliep de samenwerking zeer vlot.

Ilse: Het was voor ons en de kersverse medewerker van Fedasil toch een sprong in het duister. Dat het opstellen van de samenwerkingsovereenkomst nog lopende was terwijl het jeugdverblijf vol zat, was tekenend. Los van het contract, konden we ons wegens een gebrek aan informatie niet goed voorbereiden. Maar ook voor Fedasil blijft het aantal op te vangen mensen niet exact in te schatten, dus kunnen zij daar ook moeilijk vooraf juiste info over geven.

Dus niet voor herhaling vatbaar.

Ilse: Toch wel, want er is ook veel goed gelopen. De ondersteuning die we kregen van het Rode Kruis, was daar een mooi voorbeeld van. Die organiseerde een bewonersvergadering met een tolk, om praktische zaken af te spreken. De vluchtelingen kregen op hun beurt extra wasmachines en droogkasten, drie keer per week een dokter ... Je merkte dat deze organisatie ervaring heeft. En dan was er nog een buurtinvoervergadering op 11 december met Fedasil, het Rode Kruis en de gemeente. Die vergadering zorgde voor een kentering in de negatieve beeldvorming die wat was ontstaan.

Hoe was de ervaring met de vluchtelingen zelf?

Tim: De mensen waren respectvol en behulpzaam. Samen met Fedasil werd bijvoorbeeld een poetsplanning opgesteld die door de bewoners goed werd opgevolgd. Dagelijks werden de vuilnisemmers leeggemaakt en het sanitair, de refter en de publieke ruimtes netjes gepoetst.

Veerle: De vluchtelingen zijn inderdaad dankbaar en dat tonen ze vaak met knuffels. Want communicatie is niet eenvoudig. Een leuk voorbeeldje: normaal informeren we groepen over het brandalarm, maar dat was nu niet mogelijk. Het resultaat was dat het rookalarm, tot hun eigen gêne, meermaals zorgde voor loos alarm.

Hadden jullie zelf een aanbod voor de vluchtelingen?

Tim: Nee, maar er ontstond wel spontaan een groep van een 50-tal vrijwilligers (vooral gepensioneerden) die instonden voor activiteiten zoals lesgeven, sportactiviteiten, animatie voor kinderen en volwassenen. Die vrijwilligers krijgen van ons gratis maaltijden en een kop koffie.

Toon: Dat was bij ons ook het geval. Vanaf de eerste dag kwamen vrijwilligers uit de buurt helpen. De medewerkers van de plaatselijke Wereldwinkel, lokale politici van verschillende strekkingen, de Rotaryclub, maar ook veel buurtbewoners boden spontaan vrijwillige hulp aan. Die werden dan weer ondersteund door het Rode Kruis.

Was er ook samenwerking met de gemeente?

Tim: Het openstellen van het jeugdverblijf is gebeurd in samenspraak met de gemeente. Hierdoor kregen we heel wat publiciteit in de media en zijn de vrijwilligers naar ons toegestapt. Deze vrijwilligers kregen op hun beurt steun van de gemeente voor hun activiteiten. Zo konden ze gratis naar het zwembad en kregen ze de sporthal twee keer per week ter beschikking.

Toon en Veerle: De burgemeester was laat op de hoogte, maar heeft een buurtoverleg georganiseerd dat veel klaarheid heeft gebracht. Ook de politie heeft een positieve rol gespeeld

Welke acties heb je ondernomen naar je vaste klanten?

Tim: We hebben al onze klanten een brief bezorgd waarin stond dat de opvang tijdelijk was en er duidelijke afspraken waren gemaakt. De reacties waren zeer positief. Een groep die hier samen met de vluchtelingen verbleef, had nog voor hun verblijf actie ondernomen en kleren en speelgoed ingezameld. Een muziekororganisatie had dan weer vooraf een rondvraag gedaan naar potentiële muzikanten onder de vluchtelingen en voor hen extra muziekinstrumenten meegebracht, zodat ze samen konden spelen.

Het is dus voor herhaling vatbaar?

Tim: Opvangen van vluchtelingen is niet onze core-business, toch zou het nog eens herhaald kunnen worden van 5 januari tot eind februari. Fedasil is hiervan op de hoogte, maar we wachten op hun initiatief. We vinden het niet onze taak om ons jeugdverblijf bij hen actief te gaan promoten.

PRAKTISCH

Op 20 november 2015 verstuurde CJT Ondersteuning, op vraag van Fedasil, een oproep om vluchtelingen op te vangen in jeugdverblijven. Een oproep die volgens Joris Stabel van Fedasil warm beantwoord werd. Hij kreeg maar liefst veertien reacties.

De nood naar opvangplaatsen zal ook de komende maanden hoog blijven, dus jeugdverblijven met vrije periodes kunnen nog steeds contact opnemen (contactgegevens: zie hieronder). Ook tips voor beschikbare plaatsen voor caravans, bijv. op een kampeerweide, blijven welkom. Wie zijn deuren opent voor vluchtelingen, moet in tegenstelling tot wat je zou verwachten, niet onmiddellijk een vol jeugdverblijf verwachten. De reden hiervoor is de procedure.

De eerste screening gebeurt door Fedasil die vraag en aanbod op elkaar afstemt. Een moeilijke oefening, want niet zozeer de infrastructuur, maar vooral capaciteit en beschikbare periodes zijn struikelblokken. Veel jeugdverblijven kregen daarom reeds antwoord dat het jeugdverblijf voorlopig niet echt geschikt is, wat echter niet uitsluit dat Fedasil in uiterste nood toch nog een beroep op hen zou willen doen.

In een tweede fase wordt een locatie politiek geëvalueerd en wordt er contact gezocht met de gemeente. Zijn er ook op dit niveau geen bezwaren, dan kan er een samenwerkingsovereenkomst worden opgesteld. Fedasil staat zelf in voor de omkadering en de begeleiding (sociaal, medisch ...) van de asielzoekers. Dit gebeurt via hun eigen diensten of via één van hun opvangpartners (bijv. Rode Kruis of Caritas). Wat maaltijden, onderhoud, beddengoed e.d. betreft, is alles bespreekbaar, afhankelijk van de mogelijkheden van het verblijfcentrum. Fedasil heeft, afhankelijk van de aangeboden diensten, een budget tussen de 3 en 25 euro per gast per dag.

Als de procedure voor het huisvesten van vluchtelingen enkele weken op zich laat wachten, bestaat de kans dat vluchtelingen het jeugdlogies niet tijdig zullen verlaten, op het moment dat er weer toeristische verhuur plaatsvindt? Volgens Fedasil worden daarvoor op voorhand oplossingen uitgewerkt. Gemaakte afspraken i.v.m. vertrekdatum worden nagekomen, verzekert men.

Zowel stedenbouwkundig als op vlak van erkenning en subsidiëring, stellen zich geen problemen, op voorwaarde dat de opvang beperkt blijft tot 90 dagen per kalenderjaar. Belangrijk is bovendien dat de overnachtingen van de vluchtelingen niet worden meegeteld bij de toeristische overnachtingen, ze mogen dus ook niet worden doorgegeven aan FOD Economie, Toerisme Vlaanderen en Afdeling Jeugd.

Contactgegevens Fedasil:

Fedasil, operationele diensten

Joris Stabel

02/213.44.47

joris.stabel@fedasil.be

VRAAG HET AAN ...

Centrum voor Jeugdtoerisme^{vzw}

ONDERSTEUNING

Elk kwartaal krijgen we tientallen vragen van uitbaters over uiteenlopende thema's. In HuisWerk maken we telkens een beknopte bloemlezing van vragen en antwoorden die ook voor andere uitbaters interessant kunnen zijn.

Wij hebben recent ons jeugdlokaal verbouwd en zouden dit graag beginnen verhuren. Als ik het goed begrepen heb, mogen we gedurende 90 dagen verhuren zonder enige aanvragen te doen?

90 dagen heeft betrekking op de stedenbouwkundige vergunning en meer bepaald op de functie van het gebouw. Als in de stedenbouwkundige vergunning sprake is van verhuur, is de verhuur onbeperkt mogelijk. Maar als er geen melding wordt gemaakt van verhuur, dan kan je de functie verhuur toch uitoefenen voor maximum 90 kalenderdagen per jaar. Hiervoor hoef je inderdaad geen extra aanvragen te doen.

Er is nog een tweede grens waar je rekening mee moet houden. Een jeugdlokaal is vrijgesteld van erkenning via het decreet 'toerisme voor allen', op voorwaarde dat op jaarbasis minder dan 60 dagen verhuurd wordt en bovendien enkel aan jeugdwerk. Er is in dat geval wel een meldingsplicht bij de gemeente.

Nog goed om weten: enkel de effectief verhuurde dagen worden geteld, de verhuurbare periode kan dus wel langer zijn dan 90 of 60 dagen.

Afgelopen zomer hebben de jongeren hier op kamp een hindernissenparcours gebouwd op ons domein. Het is echt een mooi en vooral veel gebruikt en geliefd parcours geworden. Aangezien het ook stevig en duurzaam is, zouden wij dit graag blijven gebruiken. Is dit toegestaan? Is hier regelgeving rond?

Het koninklijk besluit voor speelterreinen uit 2001 is van toepassing van zodra er minstens één speeltoestel aanwezig is op een terrein. Een tijdelijk parcours (bijv. voor de duur van het kamp) dat door kinderen gemaakt werd, zou dus geen probleem vormen, want dit wordt niet beschouwd als een speeltoestel.

Dit parcours krijgt echter een permanent karakter en dan is het koninklijk besluit wel van toepassing. Of het speeltoestel aangekocht dan wel zelf gemaakt is, doet immers niet ter zake.

Concreet betekent dit o.m. dat een risicoanalyse moet uitgevoerd worden, preventiemaatregelen moeten toegepast worden en een onderhoudsschema moet worden opgesteld. Meer info vind je op www.cjt.be/ondersteuning/speeltoestellen.

Soms merken wij schade die verhuurders toebrengen, pas achteraf op. Kunnen we in ons contract opnemen dat we tot twee weken nadien de schade nog kunnen vaststellen en eventueel een deel van de waarborg inhouden?

Bij de start van het verblijf overloop je met de verblijvende groep best de plaatsbeschrijving en de inventaris. Op het einde van het verblijf doe je precies hetzelfde, opnieuw in het bijzijn van de verblijvende groep. Is er schade, dan kan enkel de verblijvende groep hiervoor verantwoordelijk zijn. Voor de geleden schade kan je dan een schadevergoeding eisen en dit afhouden van de waarborg.

Stel je de schade later vast, dan sta je op juridisch vlak heel zwak. Je bent dan afhankelijk van de 'goodwill' van de groep. Als zij de schade erkennen en willen vergoeden, is er uiteraard geen probleem. Maar in geval van discussie lijkt de kans ons bijzonder klein dat je gelijk krijgt van een rechter. Een passage in het contract dat je twee weken tijd hebt om schade op te merken, zal daar niets aan veranderen.

Een groep heeft schade aan een boom toegebracht. Hoeveel mogen we hiervoor aanrekenen?

De waarde van een boom kan berekend worden door zes getallen met elkaar te vermenigvuldigen: oppervlakte, eenheidsprijs, soortwaarde, standplaatswaarde, conditiewaarde en plantwijzewaarde. Dat verdient een woordje uitleg.

- De oppervlakte in cm² wordt gemeten ter hoogte van de stamdoorsnede, 130 cm boven het maaiveld.
- De eenheidsprijs is een indexcijfers dat jaarlijks wordt herberekend aan de hand van kwekerijprijzen, in 2015 bedroeg deze 5,43 euro/cm².
- De soortwaarde is een coëfficiënt die rekening houdt met het soort boom, elke soort is immers niet even veel waard.
- De standplaatswaarde kent meer gewicht toe aan stadsbomen dan aan bomen in landelijk gebied.
- De conditiewaarde vertelt iets over de gezondheidstoestand en levensverwachting van een boom.
- De plantwijzewaarde ten slotte zegt iets over de wijze van aanplanten, alleenstaande bomen zijn meer waard dan rijbomen.

Extra toelichting vind je op www.vvog.info.

NIEUWSFLASH

INFRASTRUCTUURSUBSIDIES VIA TOERISME VLAANDEREN

Erkende jeugdverblijfcentra ontvingen begin december de oproep van Toerisme Vlaanderen om infrastructuursubsidies aan te vragen in 2016. Daarin geeft Toerisme Vlaanderen zelf aan dat de gevraagde subsidie niet steeds in verhouding staat tot het beschikbare budget. Daarom heeft men de subsidieerbare infrastructuurwerken in volgorde van prioriteit opgelijst:

1. brandveiligheidswerken
2. toegankelijkheidsaanpassingen aan bestaande gebouwen en extern toegankelijkheidsadvies
3. moderniseringswerken
4. projecten rond zorgtoerisme
5. verhogen van familievriendelijkheid
6. vernieuwbouw (d.i. vervangen van bestaande verouderde gebouwen)

De prioriteiten worden één voor één ingevuld. Het kan dus perfect dat projecten uit prioriteit 6 niet in aanmerking komen dit jaar, als het budget van 2 miljoen euro is opgebruikt voor de eerste vijf prioriteiten.

Sowieso uitgesloten zijn nieuwbouw met bijhorende nieuwe erkenning, onderhoudswerkzaamheden, werken aan het privégedeelte van het verblijf en aankoop van gebouwen of gronden.

Ook kleinere werken komen niet in aanmerking. De investeringskost moet minstens 7 500 euro bedragen.

Goed om weten is ook dat projecten die in 2015 of eerder een infrastructuursubsidie toegekend kregen, maar nog niet gestart zijn met de werken, geen nieuwe aanvraag kunnen indienen.

Tot slot nog een praktische mededeling. De boekhouding van Toerisme Vlaanderen verwerkt geen facturen voor uitbetaling tot eind februari, wegens softwareaanpassingen. Wie dus de voorbije weken facturen en betaalbewijzen heeft ingediend, loopt het risico nog even te moeten wachten op de subsidie.

Meer info op www.toerismevlaanderen.be, doorklikken op "subsidies" en vervolgens "toerisme voor allen verblijven 2016".

OVERNACHTINGCIJFERS

De grote meerderheid van de uitbaters stuurt de maandelijkse overnachtingcijfers door via de statistiekenmodule op www.jeugdverblijven.be. Sinds 2014 is het nodig om maandelijks een mail met een csv-bestand door te sturen naar het mailadres van FOD Economie. Dat csv-bestand wordt automatisch gegenereerd op basis van de ingevoerde overnachtingen in de module op www.jeugdverblijven.be. Het wordt verstuurd naar het mailadres dat je via je beheerspagina op www.jeugdverblijven.be zelf kan ingeven bij de "verantwoordelijke overnachtingcijfers".

Dat systeem blijkt al bij al goed te werken, behalve voor maanden zonder overnachtingen. In dat geval is het csv-bestand volledig blanco en blijkbaar interpreteren sommige uitbaters dit alsof het bestand niet hoeft meegestuurd te worden. Dat moet echter wel degelijk, want enkel op die manier kan FOD Economie vaststellen dat het om een maand zonder overnachtingen gaat.

De boodschap is dus eigenlijk simpel: de mail die je vanuit de statistiekenmodule ontvangt, moet steeds integraal worden doorgestuurd naar FOD Economie, dus telkens inclusief bijlage.

Voor Toerisme Vlaanderen en de provinciale toeristische diensten zijn de zaken nog eenvoudiger. Zij ontvangen automatisch de doorgestuurde cijfers van alle maanden die de status "verzonden" hebben. Voor Toerisme Vlaanderen en de provinciale toeristische diensten zijn dus nooit extra stappen nodig.

In de loop van februari wil Toerisme Vlaanderen zicht hebben op de definitieve overnachtingcijfers van 2015. Dit lukt pas nadat alle uitbaters ook de maand januari 2016 hebben doorgestuurd (want in geval van groepen die verbleven hebben tijdens oudejaar, zijn er overnachtingen van december die pas met de cijfers van januari worden toegevoegd). Probeer dit dus snel in orde te maken.

Cijfers voor Afdeling Jeugd en een overzicht van de jeugdwerkgroepen zijn apart opvraagbaar via de statistiekenmodule. Op je eigen beheerspagina kan je deze downloaden in Excel en dit toevoegen aan je werkingsverslag. Dit is uiteraard enkel nodig voor jeugdverblijfcentra die een werkings- of personeelssubsidie ontvangen.

Het afsluiten van het jaar is ook een ideale gelegenheid om de overnachtingen van de voorbije jaren te vergelijken. De statistiekenmodule op www.jeugdverblijven.be biedt een rapport aan, waarin diverse cijfers over de jaren heen op een overzichtelijke manier naast elkaar worden gezet. Als je je rapport wil opvragen, geef dan onderaan de pagina 'jaaroverzicht per maand' je mailadres in. Binnen de 24 uur verstuurt het systeem het rapport in een pdf-bestand. Het document kan je vervolgens bewaren op je eigen computer. Het laatst aangevraagde rapport blijft ook beschikbaar om te downloaden via de statistiekenmodule.

De cijfergegevens worden telkens zowel in een grafiek als in een tabel weergegeven. Wanneer het rapport voor bepaalde maanden geen cijfergegevens vertoont, dan wil dit zeggen dat voor die maand nog geen cijfers beschikbaar zijn. Dit mag dus niet als 0 worden gelezen. In een lopend jaar moet je daarom ook de totalen met voorzichtigheid interpreteren.

SAMENAANKOOP ROOKDETECTOREN

In vorig HuisWerknummer kondigden we een samenaankoop voor rookmelders aan. Momenteel worden de laatste offertes vergeleken, zodat we eerstdaags de oproep kunnen verspreiden.

Wist je trouwens dat tijdens het slapen onze reukorganen niet werken?. Daarom zijn goed onderhouden optische rookmelders in geval van brand van levensbelang. Uit onderzoek blijkt bovendien dat veel kinderen blijven doorslapen tijdens een brandalarm. Het is dus belangrijk dat een eventueel alarm ook door volwassenen kan gehoord worden, zodat zij de kinderen kunnen wakker maken en evacueren.

Jeugdverblijfcentra die reeds een automatische branddetectiecentrale gebruiken, zijn uiteraard goed gewapend om een brand te melden. Met deze samenaankoop richten we ons op uitbaters die gebruik maken van autonome detectoren, vaak met een beperkte houdbaarheid. Wij bieden hen een veiliger en onderhoudsvriendelijker alternatief aan tegen een haalbare prijs. Het gaat meer bepaald over rookmelders die een CE-label dragen en minstens voldoen aan de norm NBN EN 14604. Omdat bij autonome rookmelders wisselbare batterijen vaak een knelpunt zijn, wordt er nu gekozen voor een niet wisselbare long life lithium batterij met een minimale levensduur van 10 jaar. Deze rookmelders zijn onderling koppelbaar waardoor het alarm gelijktijdig in alle ruimtes hoorbaar is. We bieden twee koppelbare varianten aan: een melder met bekabeling en een draadloze versie.

Binnenkort versturen we de oproep met meer gedetailleerde productinformatie, de prijs en de intekenprocedure.

INFRASTRUCTUURSUBSIDIES IN LANDELIJK GEBIED

Nu de middelen van Toerisme Vlaanderen sinds enkele jaren ontoereikend zijn om alle aanvragen te honoreren, gaan (vooral nieuwe) uitbaters op zoek naar alternatieve subsidiekanalen. Vroeger kon men bij sommige provincies aankloppen, maar dat is ondertussen overal afgebouwd.

Daarom gaan uitbaters soms op zoek naar alternatieven die niet specifiek bedoeld zijn voor (jeugd)toerisme. Voor wie landelijk gelegen is en niet bang is van wat extra onderzoekwerk, zijn er toch nog enkele mogelijkheden.

Zo is er het Vlaams Programma voor Plattelandsontwikkeling 2014-2020, dat gefinancierd wordt met Europese middelen. Daar is een maatregel voorzien rond "versterken van omgevingskwaliteit en vitaliteit van het platteland door investeringen". Bouwwerken in een jeugdverblijfcentrum zouden daarvoor in aanmerking kunnen komen, op voorwaarde dat de werking zich richt op kwetsbare groepen of dat het jeugdverblijfcentrum een multifunctioneel karakter heeft (bijv. combinatie met een kinderopvang).

LEADER-projecten zijn een andere mogelijkheid om aan Europees geld te raken. Maar ook hier worden een aantal bijkomende voorwaarden gesteld: het jeugdverblijfcentrum moet in één van de twaalf LEADER-gebieden liggen, verspreid in Vlaanderen, en men moet inspelen op de prioriteiten die voor elk LEADER-gebied afzonderlijk worden bepaald. Dit kan bijv. zijn: "leefbare dorpen", "landbouw- en natuureducatie" of "startende en rurale ondernemers".

Ten slotte vermelden we ook het programma Platteland Plus. Daarin wordt de verdere ontwikkeling van de plattelandseconomie ondersteund. Ook toeristische projecten kunnen ingediend worden, als aan een aantal randvoorwaarden is voldaan.

Meer info en links op www.cjt.be/ondersteuning/europesesubsidies en www.cjt.be/ondersteuning/anderesubsidies. Je kan ook contact opnemen met het Vlaams-Europees Verbindingsagentschap (subsidieteam@vlevo.eu of tel. 02/737.14.33)

ADRESWIJZIGING

HuisWerk is een gratis magazine en dat willen we graag zo houden. Je kan daar bij helpen door ons adresbestand up-to-date te houden. Zo zijn wij er zeker van dat ons nummer bij de juiste persoon terecht komt. Voor jeugdverblijfcentra en kampeerterreinen is het adresbestand rechtstreeks gelinkt aan de databank van www.jeugdverblijven.be. HuisWerk wordt opgestuurd naar de verantwoordelijke algemene communicatie. Via je persoonlijke login en wachtwoord kan je de contactgegevens van je jeugdverblijfcentrum/kampeerterrein rechtstreeks aanpassen. Als dit niet lukt, kan je ons bereiken via ondersteuning@cjt.be of tel. 09/210.57.75. Wens je voor jouw jeugdverblijfcentrum/kampeerterrein extra abonnementen, dan kan je deze bestellen tegen kostprijs. Stuur hiervoor een mailtje naar ondersteuning@cjt.be.

HUIS IN DE KIJKER

Het Galjoen, op een boogscheut van de zee

Het Galjoen is voor de Harry Potterfans een munteenheid, maar voor jeugdgroepen is het een prachtig verblijf gelegen in het gehucht Vosseslag. Nooit van gehoord? Vosseslag maakt deel uit van het polderdorpje Klemskerke, een deelgemeente van De Haan. Het strand ligt op anderhalve kilometer. Het jeugdverblijf type C biedt onderdak aan 79 personen. Vanaf 40 personen is de formule volpension mogelijk voor jeugdgroepen. Wie liever kiest voor zelfkook, kan er ook terecht.

1993

“Het idee om te starten met een jeugdverblijf is gegroeid vanuit mijn eerste twee jobs als maatschappelijk werker”, vertelt oprichter Marc Gilté. “Eerst werkte ik binnen een instelling van de bijzondere jeugdzorg waar ik als oud-scoutsman de organisatie van kampen in mijn takenpakket kreeg. Daartussen deed ik mijn burgerdienst in het Jongeren Advies Centrum met opnieuw in mijn takenpakket de ondersteuning van de aan het centrum verbonden sleep-in.”

“Met de ervaring van bovenstaande jobs, de nood van een aan de tijd aangepast jeugdverblijfcentrum en de zin om mij te engageren, volgden nieuwe stappen in het jeugdtoerisme. Eerst voorzichtig met de uitbating van een jeugdverblijf in De Panne en wat later in Westende”, gaat Marc verder. “Door het succes van die centra en de blijvende vraag naar overnachtingsmogelijkheden heb ik uiteindelijk beslist met Het Galjoen te starten. Een eerste gebouw werd gebouwd in 1993, een tweede in 1996.”

HET GALJOEN PRAKTISCH

*Adres: Vosseslag 17-21,
8420 De Haan*

Erkenning: type C

Totale oppervlakte: 2 000 m²

Binnencapaciteit: 79

Kampeerterrein: neen

Formule: zelfkook en volpension

Website: www.hetgaljoen.be

DIK TWINTIG JAAR LATER

“Als ik nu achterom kijk, dan is het toch een ongelooflijk avontuur geweest. Op een bepaald moment liepen er maar liefst elf verschillende leningen. Ik weet niet of ik dit vandaag opnieuw zou doen”, lacht Marc, “maar gelukkig zijn we van tegenslagen gespaard gebleven.”

Wat de toekomst voor Marc brengt? “Ik blijf betrokken bij het jeugdverblijf, maar wil bepaalde taken afbouwen”, is Marc duidelijk. “In 2007 werd daarom Het Galjoen ondergebracht in een vzw.”

EEN UITGEBREID TEAM

“Wie een jeugdverblijf met de formules zelfkook en volpension runt, weet dat er meerdere mensen nodig zijn”, stelt Bruno Vandenstein, algemeen coördinator van de vzw. “Bij ons is dit een goede mix van personeel met diverse contracten en een tiental vrijwilligers. Samen verzeenzelijken we diverse taken: algemeen beheer, public relations, onthaal van groepen, koken, poetsen, planning en educatieve begeleiding van zeeklassen, onderhoud van de gebouwen, boekhouding, personeelsadministratie, onderhoud van de tuin, contacten met overheden, vakantieparticipatie enz.”

Niemand in Het Galjoen werkt voltijds. Volgens Bruno is dit voor Het Galjoen en de medewerkers die er nu werken, een win-winsituatie. “Als we iemand voltijds aanwerven, moeten we die jaarlijks op economische werkloosheid zetten. Dat is niet zo fijn. Daarom kiezen we mensen die niet voltijds kunnen of willen werken. Onze kok is daarvan een voorbeeld. Hij wil het na een drukke carrière rustig aan doen. In Het Galjoen kan dat, want we bieden geen vol jaar volpension aan en werken niet a la carte. Hij werkt met weekcontracten.” De complexiteit van de diverse contracten voor zowel personeel als vrijwilligers nuanceert Bruno. “Dit valt allemaal best mee. Op één dag heb je de administratieve taken wel afgehandeld.”

DE DOELGROEP ANNO 2015

De doelgroep is in vergelijking met de oprichting van het jeugdverblijf niet veel gewijzigd. “We blijven principieel bij jeugd en bewaken dit met ons aanbod. Een voorbeeld: volpension is niet mogelijk voor familiegroepen. Als ze dit wensen, moeten ze een hotel boeken”, is Bruno kordaat.

“We bereiken zowel scholen uit Wallonië als uit Vlaanderen, waardoor de zeeklassen ongeveer op niveau blijven”, weet Bruno. “Door de gewijzigde regelgeving in Wallonië lopen de boekingen wel anders dan vroeger. Scholen boeken steeds later, omdat ze geen toelating krijgen als er minder dan 90 % van de leerlingen mee-

gaat. Op termijn kan dit een bedreiging vormen. Maar we zien ook kansen: de prijzen voor jeugdtoerisme in Wallonië stijgen, zeker in de centra die gesubsidieerd worden door de Waalse overheid, waardoor boeken in Vlaanderen aantrekkelijker wordt.”

INVESTEREN IN DE TOEKOMST

Dat de vzw met Het Galjoen verder wil, is duidelijk uit de lijst van recente (duurzame) investeringen. “Alle daken en spouwmuren werden voorzien van extra isolatie, verwarmen gebeurt met een recente condensatieketel, er is een zonneboiler, er zijn zonnepanelen en ook de verlichtingsarmaturen zijn vervangen”, somt Marc de verwezenlijkingen op. En er zijn nog dromen. “In de toekomst willen we het waterverbruik duurzamer maken. We denken daarbij aan waterrecuperatie en een eigen waterzuivering.”

“De Bond Beter Leefmilieu reikte ons De Groene Sleutel uit”, gaat Bruno verder. “Dit hebben we niet enkel te danken aan de investeringen. Wie De Groene Sleutel ontvangt, trekt het duurzaamheidsaspect ook door in zijn volledige werking. Volgens de BBL scoren we hier als jeugdverblijf zeer goed.”

ECOLOGIEKLASSEN

“Om de impact van duurzaam handelen door te geven aan onze verblijvende groepen, rijpte het idee om samen met enkele partners uit de regio ecologieklassen te organiseren”, vertelt Bruno. “Toch zien we daar - hoe spijtig we dit ook vinden - voorlopig van af.” Waarom dan wel? “Het Galjoen heeft met 220 bezette nachten (dit wil zeggen dat er minstens één van beide gebouwen verhuurd was) nog groeimarge”, legt Bruno uit. “Maar er is één probleem: groeien betekent voor ons plots extra personeelskosten. Kosten waarvan we, na een grondige kosten-batenanalyse, weten dat ze onbetaalbaar zijn, zonder ons uit de markt te prijzen.”

NIEUWE BUREN

Binnenkort komen er acht villa's op de gronden naast Het Galjoen. Is er geen vrees voor overlast? “Neen, als uitbater is het mijn taak om groepen op een goede manier te omkaderen”, vertelt Bruno. “Respect staat daarbij centraal: respect voor de burens, maar ook respect voor elkaar en voor het materiaal.” Is dat respect dan ver te zoeken soms? “Dat valt gelukkig mee. Tot nog toe staat er maar één groep op mijn zwarte lijst, een studentenvereniging”, besluit Bruno.

AGENDA

In deze agenda willen we alle data van vormingsmomenten, ontmoetingen, indiendata voor erkenning en subsidiëring, ... opnemen die interessant kunnen zijn voor uitbaters. Ook hiervoor staat onze redactie open voor suggesties. Mail die gerust door naar ondersteuning@cjt.be!

1 FEBRUARI 2016

Indiendatum voor werkingsverslagen werkingssubsidies 2015 (binnen het decreet 'jeugdverblijfcentra')

Alle jeugdverblijfcentra die voor de periode 2014-2017 of 2015-2018 een werkingssubsidie hebben aangevraagd en die na een eerste controle weerhouden werden, kregen eind december een brief van de Afdeling Jeugd. In deze brief wordt doorverwezen naar formulieren, te vinden op www.sociaalcultureel.be.

Gebruikers van de statistiekenmodule op www.jeugdverblijven.be kunnen de cijfers downloaden op hun beheerspagina.

1 MAART 2016

Indiendatum voor aanvragen infrastructuursubsidies (binnen het decreet 'toerisme voor allen')

Jeugdverblijfcentra kunnen infrastructuursubsidies ontvangen. Tot 1 maart 2016 worden alle subsidieaanvragen verzameld door Toerisme Vlaanderen. Erkende jeugdverblijfcentra kregen hiervoor in december een oproepingsbrief, waarin de verschillende criteria en prioriteiten worden overlopen.

1 APRIL 2016

Indiendatum voor financiële verslagen personeelssubsidies (binnen het decreet 'jeugdverblijfcentra')

Alle C-huizen die personeelssubsidies ontvingen in 2015, krijgen begin februari een formulier voor financieel verslag en overzicht loonkosten van de Afdeling Jeugd. Het formulier is ook terug te vinden op www.sociaalcultureel.be.

1 APRIL 2016

Indiendatum voor aanvragen personeelssubsidies 2017-2020 (binnen het decreet 'jeugdverblijfcentra')

Jeugdverblijfcentra type C kunnen een personeelssubsidie aanvragen voor een periode van vier jaren. De aanvraag gebeurt via een beleidsnota.

Opgelet! Jeugdverblijfcentra type C die eerder een personeelssubsidie toegekend kregen voor de periode 2014-2017, 2015-2018 of 2016-2019, hoeven dit jaar geen nieuwe aanvraag te doen.

11 JUNI EN 18 JUNI 2016

Trefdagen "vrijwilligersbeleid"

Kort voor de zomer vinden opnieuw de Trefdagen plaats, onze jaarlijkse combinatie van vorming en ontmoeting. Deze keer verdiepen we ons in vrijwilligersbeleid.

Zaterdag 11 juni vind je ons in Neerpelt. Zaterdag 18 juni zijn we te gast in Zwalm. Je kan zelf kiezen welke datum en locatie je het best uitkomt.

In april ontvangen alle uitbaters een folder met meer informatie.

Centrum voor Jeugdtoerisme^{vzw}

Bergstraat 16
9820 Merelbeke
09/210.57.75
ondersteuning@cjt.be
www.cjt.be

Raadpleeg onze website www.cjt.be/ondersteuning voor meer informatie. Je vindt er niet alleen alle indiendata en formulieren terug, je kan er ook terecht voor een massa andere informatie. Zo kan je in het HuisWerkarchief ook alle vorige dossiers raadplegen.

Blijf je graag als eerste op de hoogte van alle weetjes of wil je interessante links te weten komen, dan kan je ons volgen op Facebook. Je hoeft hiervoor geen lid te zijn van Facebook, het volstaat om te surfen naar www.facebook.com/CJTOndersteuning. Wie wel een Facebookprofiel heeft en onze pagina 'leuk vindt', krijgt onze berichten regelmatig te zien op zijn eigen nieuwspagina.

